

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Meerlaar te LAAKDAL

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 16832
Instelling Vrije Basisschool - Meerlaar
Directeur Conny JANS
Adres Meerlaarstraat 95 - 2430 LAAKDAL
Telefoon 013-66.17.27
Fax 013-66.17.27
E-mail info@vbsmeerlaar.be
Website www.vbsmeerlaar.be

Bestuur van de instelling VZW KOR Zuiderkempem
Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN 3

Scholengemeenschap Meerdal
Adres Smissestraat 50 - 2430 LAAKDAL
CLB Vrij CLB Kempen te TURNHOUT
Adres Rubensstraat 170 - 2300 TURNHOUT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13/05/2013, 14/05/2013, 16/05/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16/05/2013
Datum bespreking verslag met de instelling 29/05/2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Erik Verhoeven
Teamleden Hilde Reyniers
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	12
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Begeleiding.....	15
4.1.1 Leerbegeleiding	15
4.2 Evaluatie.....	16
4.2.1 Evaluatiepraktijk	16
4.2.2 Rapporteringspraktijk	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?.....	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	20
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	21
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	22
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	22
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool 'Meerlaar' ligt in Vorst-Meerlaar, een kleine deelgemeente van Laakdal en is één van de drie vrije basisscholen die in deze gemeente een scholengemeenschap vormen. Het is de enige basisschool in de nabije omtrek. De school heeft het karakter van een dorpsschool en rekruteert leerlingen uit de onmiddellijke omgeving. Het gaat veelal over kinderen uit middenklassegezinnen. De meeste leerkrachten maken al meerdere jaren deel uit van het schoolteam.

Op basis van het vooronderzoek op 6 mei 2013 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspanningsverplichting van de kleuterafdeling en de resultaatsverplichting van de lagere afdeling voor wereldoriëntatie en lichamelijke opvoeding. Daarnaast onderzocht ze ook de kwaliteit van de leerbegeleiding, de evaluatie- en rapporteringspraktijk en het algemeen beleid van de school. Het onderzoek naar de leerplanrealisatie wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van lichamelijke opvoeding voldoen aan de verwachtingen van de overheid. Voor de resultaten van wereldoriëntatie geldt dit ook in de kleuterafdeling, maar niet in de lagere afdeling.

In de kleuterafdeling werken leerkrachten thema's uit die aansluiten bij de leef- en de belevingswereld van de kleuters. De thema's bieden kansen om beide leergebieden te integreren in een totaalaanbod. De kleinschaligheid van de kleuterafdeling en het veelvuldige informele en formele contact tussen de kleuterleidsters bevorderen de opbouw en de onderlinge samenhang van het onderwijsaanbod in de verschillende leeftijdsgroepen. De leerkrachten worstelen nog met het doelgericht gebruik van het referentiekader en de ondersteunende principes van de ontwikkelingsdoelen en de leerplannen. Ook de onduidelijkheid die ontstaat vanuit een verscheidenheid aan ordeningskaders en het gebruik van doelenlijsten die veeleer vanuit verantwoording, dan vanuit doelgerichtheid worden gebruikt, hypothekeren het efficiënte gebruik en een doelgerichte planning. Een duidelijker inzicht in de visie en de onderliggende principes van deze referentiekaders kan de efficiëntie verhogen en meer ondersteuning bieden voor de praktijk. Professionalisering in verband met leerplanrealisatie dringt zich op. In een aanmoedigende sfeer krijgen de kleuters binnen het leergebied wereldoriëntatie ruime kansen om ervaringen op te doen, waar te nemen, te exploreren en experimenteren. Een gevarieerd aanbod aan ontwikkelingsmaterialen en andere materialen nodigt uit tot verkennen en ontdekken. Ook voor het leergebied lichamelijke opvoeding slagen de klasleerkrachten en de leerkracht lichamelijke opvoeding er in om de kleuters activiteiten aan te bieden die hen kansen geven om hun motorische vaardigheden te ontwikkelen. De school beschikt over een ruime infrastructuur om zowel binnen de lessen lichamelijke opvoeding als bij de andere activiteiten de kleuters vele bewegingskansen te bieden.

De lagere afdeling voldoet niet voor het leergebied wereldoriëntatie. In de lagere afdeling heerst enige verwarring over de wijze waarop het leerplan wereldoriëntatie moet worden gerealiseerd. Vanuit een gebrekkig inzicht in en kennis van de verwachtingen over hedendaags wereldoriënterend onderwijs, mist het team een duidelijk houvast om de lessen wereldoriëntatie invulling te geven. Dit leidt tot een veeleer willekeurig gebruik van een verscheidenheid aan bronnenmateriaal. Leerkrachten gaan daar autonoom en naar eigen inzicht en goeddunken mee om. In de praktijk leidt dit tot een gebrek aan continuïteit in het aanbod en een gebrek aan samenhang. Het team van de lagere afdeling kan niet verantwoorden dat het aanbod en de planning garant staan voor het bereiken van de eindtermen van wereldoriëntatie en de realisatie van het leerplan. Valide en betrouwbare outputgegevens ontbreken. Leerlingen worden vooral geëvalueerd op kennis. Brede en alternatieve evaluatievormen die ook peilen naar verworven inzichten, vaardigheden of attitudes zijn vrijwel onbekend. Ook voor het team van de lagere afdeling is een inhaalbeweging om het leerplan wereldoriëntatie in praktijk te leren omzetten noodzakelijk. Het aanbod van lichamelijke opvoeding sluit aan bij de verwachtingen van het leerplan en de school toont aan dat de meeste leerlingen de eindtermen bereiken. De vorderingen van de leerlingen worden opgevolgd volgens de verschillende domeinen. De school profileert zich als een sportieve school en organiseert hiervoor tal van activiteiten en neemt geregeld deel aan buitenschoolse sportmanifestaties.

Zowel voor leerbegeleiding, evaluatie- als rapporteringspraktijk bevindt de school zich nog aan het begin van een ontwikkelingsproces. De vorming van een gedragen visie om deze ondersteunende processen aan te sturen is aan het team voorbij gegaan of bevindt zich nog in een aanvangsfase. In de leerbegeleiding blijkt echter dat vanuit een bezorgde onderwijshouding een aantal belangrijke kenmerken herkenbaar zijn in de praktijk. De wijze waarop een handelingsplan wordt uitgewerkt voor leerlingen met bijzondere noden is vaak zeer waardevol en functioneel. De preventieve en remediërende ondersteuning van leerlingen is echter zeer sterk verschillend en leerkrachtgebonden. De structurele leerbegeleiding richt zich hoofdzakelijk op leerlingenniveau en de werking op leerkrachten- of schoolniveau is beperkt. Opvallend is de samenwerking met externen. Zij ondersteunen de leerlingen tijdens de lestijd en dit staat in grote mate los van de klaswerking. Ze richt zich op relaxatie, logopedie en denktraining. Het team bezint zich weinig over de aansluiting of integratie van deze additionele werking bij de schoolinterne zorgopdracht en over de opportuniteit ervan.

Vrijwel alle leerkrachten besteden zorg aan het creëren van een veilige leeromgeving en het welbevinden van de leerlingen. Alle teamleden bevestigen dit als een noodzakelijke voorwaarde om tot leren te komen. Om de ontwikkelingsevolutie en de prestaties van de leerlingen te evalueren volgens de verwachtingen van vandaag ontbreekt het binnen het team aan visie over evalueren en voldoende inzicht in evaluatievormen. Vaak staat evalueren gelijk aan verzamelen van gegevens om erover te kunnen rapporteren.

Uit het onderzoek van het algemeen beleid blijkt de wil om degelijk onderwijs aan te bieden. De school neemt de zorg voor haar kwaliteit ter harte, maar beschikt nog niet over de nodige vaardigheden om de eigen onderwijskwaliteit efficiënt in kaart te brengen en besteedt nog onvoldoende aandacht aan haar output. Voor dit laatste doet ze vooral een beroep op de professionaliteit van elke individuele leerkracht. Dit staat een degelijke analyse echter in de weg om tekorten in het totale aanbod op te sporen en bij te sturen. De gezamenlijke doelgerichtheid binnen de school is veeleer beperkt. Nogal wat leerkrachten focussen vooral op de eigen klaspraktijk en veel minder op de samenhang doorheen de school. Coaching, gerichte sturing en concrete opvolging van afspraken zijn beperkt, hoewel de school over voldoende beleidsvoerend vermogen beschikt om dit waar te maken.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de kleuterafdeling. Binnen deze afdeling is het draagvlak voldoende groot om het huidige ontwikkelingsproces verder te zetten op de ingeslagen weg en zelf de onderwijskwaliteit, mede op basis van de aanbevelingen in dit verslag, verder bij te sturen en te verbeteren of te borgen. Voor de lagere afdeling formuleert de onderwijsinspectie een beperkt gunstig advies voor het leergebied wereldoriëntatie. Het team van deze afdeling moet eerst grondig investeren in leerplankennis met het oog op een functionele toepassing van het leerplan. Het uiteindelijke doel moet zijn dat het merendeel van de leerlingen de eindtermen van alle domeinen van wereldoriëntatie bereikt. Het intern beleid en de leerkrachten kunnen met externe en intensieve begeleiding de verwachte bijsturingen doelgericht aanpakken. Het engagement van het team garandeert dat de school deze uitdaging ten volle op zich zal nemen, zodat het tekort van de lagere afdeling binnen de vooropgestelde termijn weggewerkt zal zijn.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wereldoriëntatie
lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

wereldoriëntatie
lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van wereldoriëntatie doelbewust en in een natuurlijke samenhang na. Dit gebeurt vanuit een thematisch en harmonisch samengesteld aanbod voor alle domeinen van dit leergebied samen met de andere leergebieden. Exploreren, waarnemen en beleven zijn belangrijke invalshoeken om voor kleuters op een spontane manier leer- en ontwikkelingskansen te creëren. De leerkrachten hebben daarbij oog voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied lichamelijke opvoeding in voldoende mate na. De sterke leerplangerichtheid garandeert grotendeels een volledig en evenwichtig aanbod. Het leerplan vormt eveneens de leidraad voor de nauwgezette opvolging van de motorische ontwikkeling van de kleuters.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang

In de kleuterafdeling werken de leerkrachten vanuit een netgebonden referentiekader met ontwikkelingsaspecten een geïntegreerd en thematisch aanbod uit. Daarbij komen de verschillende leergebieden op een evenwichtige wijze en in een systematische onderlinge samenhang aan bod. De decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen zijn nauwelijks bekend omdat de leerkrachten ervan uitgaan dat deze nagestreefd worden vanuit het eigen referentiekader.

De veelheid aan ordenings- en referentiekaders veroorzaakt verwarring en belemmert een grondig inzicht in de verwachtingen van hedendaags en actueel kleuteronderwijs. De kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen zijn echter veelal impliciet herkenbaar in de klaspraktijk en in de omgang met de kleuters. De wijze van plannen is leerkrachtafhankelijk, maar gebeurt wel bij elke leerkracht doelgericht. Kleuterleidsters maken sinds kort een jaarplan met een overzicht van de verschillende ontwikkelingsdomeinen. De functie en de bedoeling ervan ontgaat sommige leerkrachten, of wordt vooral vanuit een verantwoordingsperspectief geduid. Voor de keuze van de leerinhouden baseren leerkrachten zich veelal op hun ervaring en een verscheidenheid van bronnen. De leerplannen hebben alleen voor het leergebied lichamelijke opvoeding een functionele waarde bij de planning van het onderwijsleeraanbod. Het aanbod vertoont voldoende aandacht voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie en voor de ontwikkeling van de motorische competenties van de kleuters. Initiële vormen van keuze- en takenborden nodigen de kinderen uit tot zelfstandig werk op eigen initiatief.

Om de volledigheid van het aanbod te bewaken maakte het team een aanvang met de registratie van de ontwikkelingsaspecten die bij de activiteiten aan bod komen. Leerkrachten houden daarbij in enige mate rekening met de ontwikkeling van de kleuters. Een zicht op de pedagogische frequentie en of de doelen al dan niet bereikt werden, ontbreekt. Het is voor de leerkrachten onduidelijk hoe deze

oefening een vervolg kan krijgen, wanneer blijkt dat niet alles aan bod komt. De vakleerkrachten lichamelijke opvoeding slagen er in om een omgeving te creëren die ruime bewegingskansen biedt op het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De activiteiten binnen de lessen lichamelijke opvoeding sluiten zoveel als mogelijk aan bij het actuele klasthema en waar het kan heeft de gymleerkracht uitdrukkelijk oog voor het nastreven van (bewegings)doelen uit andere leergebieden. Kleuters krijgen kansen om grof- en fijnmotorische vaardigheden te verwerven bij het dagelijkse klasgebeuren, maar de intentionele aandacht voor leerplandoelen lichamelijke opvoeding kan daar nog versterkt worden.

Meermaals per jaar organiseert het team extra sportieve (buitenschoolse) activiteiten waar de kleuters de kans krijgen om in een andere omgeving bewegingservaringen op te doen. De oudste kleuters gaan een paar keer per jaar naar het zwembad om al spelend aan watergewenning te doen.

Een groot aantal leerlijnen, begrippenlijsten, groeilijnen, hoekenfiches en andere lijsten circuleert in de kleuterafdeling, maar de actualiteitswaarde is beperkt en de afspraken over het doelgericht gebruik ervan ontbreken of worden niet opgevolgd.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Leerkrachten willen veel kansen geven tot exploreren en experimenteren, maar in vele klassen zorgt een te groot materiaalenaanbod voor een overvolle klasinrichting. Leerkrachten zijn zeer enthousiast in hun lerarenstijl, maar bij sommigen leidt dit tot lawaai en drukte die de aandacht van de kleuters hypothekeert.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over een uitstekende sportinfrastructuur. De ruime gymzaal biedt de kleuters tal van mogelijkheden om te lopen, te springen en te klauteren. Bovendien is de gymzaal uitgerust met een veelheid aan (sport)materialen en toestellen die kleuters uitdagen om gevarieerde bewegingservaringen op te doen.

Een uitnodigende en ruime buitenruimte, een uitdagende speelplaatsinrichting en de spelmaterialen die bedoeld zijn om de kleuters tijdens de speeltijd zinvol bezig te houden, ondersteunen de bewegingskansen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

Leerkrachten volgen de vorderingen van de kleuters op door middel van een kindvolgsysteem dat gebaseerd is op het netgebonden referentiekader. De leerkrachten beoordelen de evolutie van de kleuters vanuit een selectie van relevante ontwikkelingsaspecten.

De leerkrachten lichamelijke opvoeding en de klastitularissen brengen de motorische ontwikkeling van de kleuters nauwgezet in kaart en ontwikkelden hiertoe een (observatie)instrument dat in zeer sterke mate is afgestemd op het leerplan en de vooropgestelde doelen. De resultaten van de bevindingen laten toe om kleuters met een motorisch probleem of kleuters met een vertraagde motorische ontwikkeling op te volgen en zo nodig extra te ondersteunen.

Begeleiding De leerkrachten houden vanuit aanvoelen en ervaring rekening met het
 Leerbegeleiding ontwikkelingstempo, de individuele mogelijkheden en de achtergrond van de
 Beeldvorming kleuters. Ze creëren daarvoor een veilig klimaat en een positieve sfeer.
 Zorg De deskundigheid van de leerkrachten lichamelijke opvoeding garandeert de
 nabije opvolging van de kleuters tijdens de lessen. De didactische aanpak is in
 belangrijke mate afgestemd op de (bewegings)mogelijkheden van de kinderen en
 de leerkracht biedt waar nodig ondersteuning op maat.
 Zowel de klastitularissen als de gymleerkracht zijn op de hoogte van eventuele
 (motorische) problemen van kleuters. Zij houden hiermee rekening bij de
 organisatie van de lessen en de begeleiding van de kinderen. De leerkrachten zijn
 op de hoogte van de wijze waarop sommige kleuters met een specifieke
 problematiek worden geholpen door externe deskundigen.

Professionalisering Gerichte nascholing om de recente evoluties binnen het onderwijslandschap op
 Deskundigheidsbevordering te volgen, vooral op het vlak van de implementatie van leerplannen, was
 Nascholingen nauwelijks tot niet aan de orde. De leerkrachten lichamelijke opvoeding maakten
 wel kennis met het recente leerplan en trachten dit gefaseerd in de praktijk te
 integreren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Zij baseert haar
 onderwijs nog te weinig op de uitgangspunten van de eindtermen. Het aanbod is onevenwichtig en
 onvolledig, waardoor er breuklijnen ontstaan. De verticale samenhang doorheen de lagere afdeling is zeer
 beperkt. De horizontale samenhang binnen dit en met de andere leergebieden en de afstemming op de
 leefwereld en het niveau van de leerlingen staan nog niet op punt.

Curriculum Leerkrachten baseren zich op een grote verscheidenheid van de meest
 Onderwijsaanbod uiteenlopende handleidingen, bronnenboeken en andere referentiekaders om
 Referentiekader het leergebied wereldoriëntatie invulling te geven. Ze verwierven daarin een zeer
 Planning grote autonomie, niettegenstaande de recente afspraak om eenzelfde
 Evenwichtig en volledig onderwijsleerpakket als basis in de gehele afdeling te gebruiken.
 Samenhang Het leerplan is vrijwel onbekend en als richtinggevend kader nergens als
 Actief leren instrument in gebruik.
 De jaarplannen bestaan in hoofdzaak uit een opsomming van de opeenvolgende
 thema's die aan bod komen doorheen het schooljaar. Leerkrachten bepalen
 autonoom de leerinhouden en duidelijke afspraken op schoolniveau ontbreken.
 Het evenwicht in het onderwijsaanbod wordt niet bewaakt en niet alle domeinen
 komen in voldoende mate aan bod. Een duidelijke graduele opbouw tussen de
 leerjaren ontbreekt. Sinds dit schooljaar onderneemt het team een poging om
 door middel van een aanstiplijst de leerplandoelen die in een thema aan bod
 kwamen, aan te duiden. Leerkrachten gaan op verschillende wijze met deze
 oefening om, wat de waarde van de inventaris op schoolniveau hypothekeert.
 De bedoeling om op deze wijze de volledigheid van het aanbod op punt te stellen
 en de verticale opbouw doorheen de afdeling te optimaliseren, is niet voor alle
 leerkrachten duidelijk. Bestaande afspraken uit het verleden verliezen aan belang
 en de praktijk toont dat ze niet voor alle leerkrachten bekend zijn en nageleefd
 worden.

Kansen voor horizontale samenhang binnen wereldoriëntatie en met andere leergebieden worden weinig doelgericht aangegrepen. In de meeste klassen overweegt een sterk cursorische aanpak vanuit jaarlijkse weerkerende onderwerpen. Sporadisch en in sommige groepen worden leerlingen uitgedaagd tot actief leren en zelfstandig werken.

Het actief en doelgericht en dynamisch gebruik van tijds- en ruimtekaders komt nauwelijks voor.

Materieel beheer

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende materialen om de lessen en activiteiten te kunnen realiseren.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Leerlingvolgsysteem

De wijze waarop leerlingen geëvalueerd worden over hun vorderingen is weinig gericht op het vaststellen van de mate waarin ze groeien inzake houdingen, competenties en werkwijzen. Leerkrachten zijn te weinig vertrouwd met het brede spectrum van evaluatiemethoden om deze vorderingen in kaart te brengen. Heel vaak blijft evaluatie beperkt tot toetsen gelinkt aan de inhoud van de behandelde thema's en sterk gericht op weetjes, woordenschat of reproduceerbare feitenkennis. Vaardigheden, inzichten en attitudes worden weinig geëvalueerd. De leerplandoelen zijn in mindere mate richtinggevend voor de evaluatie.

Het leerlingvolgsysteem maakt geen melding van de ontwikkelingsevolutie van de kinderen voor dit leergebied.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

Het team staat niet stil bij de huidige rapportering met een globaal cijfer voor wereldoriëntatie. Deze sluit niet aan bij het breed evalueren van wereldoriëntatie die een andere rapporteringsvorm veronderstelt.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het leerplan stelt dat leerlingen gericht begeleiden, vertrekt vanuit het vragende kind. Voor de meeste leerkrachten is dit nog niet intentioneel aan de orde. Differentiëren naar inhoud, afwisselende werkvormen, aanpak, materialen ... zoals het eigen zorgbeleidsplan dat aangeeft, is in dit leergebied een vrijwel onbekend gegeven. Differentiatie op vlak van capaciteiten, interesse, tempo of doel is weinig aan de orde.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Nascholing en professionalisering met betrekking tot het leerplan wereldoriëntatie was zeer beperkt en is ondertussen gedateerd. In de voorbereiding van de schooldoorlichting maakten leerkrachten kennis met een verkorte vorm van het leerplan.

3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor lichamelijke opvoeding in voldoende mate. Zij baseert haar onderwijs op de uitgangspunten van de eindtermen en op het leerplan. Het aanbod is evenwichtig en volledig en vertoont een verticale opbouw. De praktijk toont aandacht voor de horizontale samenhang met de andere leergebieden en de afstemming op het niveau van de leerlingen.

Curriculum	Voor de realisatie van het aanbod steunt de leerkracht lichamelijke opvoeding vooral op naslagwerken en onderwijsleerpakketten. De rol van het leerplan wint aan belang en de leerkracht spant zich in om gefaseerd het leerplan te implementeren in planning en uitvoering.
Onderwijsaanbod	
Referentiekader	
Planning	De planning van de activiteiten gebeurt per graad en is gericht op leerplandoelen voor de verschillende domeinen. De organisatievorm van de zwembeurten biedt de mogelijkheid om de leerlingen in klasdoorbrekende vaardigheidsgroepen te verdelen. Het rendement van deze organisatievorm is groot.
Evenwichtig en volledig	Zowel spontaan als doelgericht zijn er inspanningen om binnen lichamelijke opvoeding ook aandacht te schenken aan vaardigheden van andere leergebieden. Oefenen van fietsvaardigheden bij de lessen lichamelijke opvoeding ligt in het verlengde van de verkeersopvoeding in de klassen.
Samenhang	De school streeft nog niet echt intentioneel naar vormen van bewegingsintegratie waarbij beweging in andere leergebieden en andere aspecten van het schoolleven aan bod komt.
	Vanuit een nascholing bezorgde de leerkrachten lichamelijke opvoeding een bundel met suggesties voor bewegingstussendoortjes aan het team.
	De grote aandacht die de school schenkt aan bewegingsopvoeding blijkt onder meer uit de schoolsportraad waarin naast de leerkrachten ook ouders vertegenwoordigd zijn, uit de veelheid van buitenschoolse sportactiviteiten, de organisatie van een scholenveldloop en de schoolsportdagen.

Curriculum	De aandacht voor de fijnmotorische aspecten gaan in de lagere leerjaren vooral naar de schrijfmotoriek en zijn in hoofdzaak de verantwoordelijkheid van klasleerkrachten.
Onderwijsorganisatie	
Klasmanagement	De leertijd voor lichamelijke opvoeding wordt maximaal benut door een efficiënt klasmanagement.

Materieel beheer	De school beschikt over een ruime en goed uitgeruste zaal voor sport, spel en beweging. De buitenruimte is uitnodigend en wordt oordeelkundig benut. Alle leerlingen krijgen door het aanbieden van extra spelmateriaal ruim de kansen om bij de speeltijden gevarieerd te spelen en te bewegen.
Uitrusting	
Ontwikkelingsmaterialen	
Leermiddelen	

Evaluatie	De vorderingen van de leerlingen worden opgevolgd door middel van een scorekaart met een waardering voor een keuze van items uit verschillende domeinen zoals het leerplan dat aangeeft.
Evaluatiepraktijk	
Evenwichtig / representatief	Een overzicht toont de evolutie van de kinderen voor zwemmen. Vrijwel alle kinderen behalen zwembrevetten vooraleer ze in het vierde leerjaar komen.

Evaluatie	Op het einde van het schooljaar krijgen leerlingen een sportrapport met een beoordeling over specifieke items per leerjaar.
Rapporteringspraktijk	
Evenwichtig / volledig	

Begeleiding	De leerkracht lichamelijke opvoeding neemt deel aan het multidisciplinair overleg
Leerbegeleiding	bij leerlingen met bijzondere zorgen in verband met motorische of
Beeldvorming	psychomotorische problematiek.
Zorg	

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja

Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Begeleiding

De school staat voor de kwaliteitsbewaking van deze indicator aan het begin van een ontwikkelingsproces.

4.1.1 Leerbegeleiding

Motivering

De zorgcoördinator maakte zeer recent een aanvang met de beschrijving van het zorgbeleid. De hoofdkenmerken beschrijven een zorgcontinuüm en het streven naar een veilig klasklimaat, met de nadruk op betrokkenheid en welbevinden als belangrijkste uitgangspunten. De ontwerptekst is nog niet door de teamleden gekend en in de praktijk geïmplementeerd. De visietekst bevat algemene uitgangspunten en de concrete taken en verantwoordelijkheden worden afgebakend.

Klasleerkrachten signaleren eventuele problemen en volgen de eerstelijnszorg op. De zorgleerkracht ondersteunt alleen in de lagere afdeling en werkt hoofdzakelijk op leerlingenniveau door een vorm van taakklaswerking op vraag van de leerkracht. De wijze waarop dat gebeurt, is verschillend en afhankelijk van de wensen van de betrokken klasleerkracht, wat een eenduidige werking belemmert. In de kleuterafdeling zijn de zorguren aangewend om de klasgroepen te verkleinen en zijn de klasleerkrachten zelf verantwoordelijk voor de extra zorg. De zorgwerking op leerkrachten- en schoolniveau is veeleer beperkt. Voor leerlingen met een bijzondere problematiek wordt vanuit een multidisciplinair overleg een handelingsplan opgesteld. De kwaliteit ervan verschilt sterk, maar voor een aantal kinderen is een gedetailleerd en operationeel plan opgesteld en verwerkt.

De school werkt samen met een VZW die denktraining en 'snoezelmomenten' aanbiedt en met een privaat centrum voor consulting, management en pedagogisch advies voor kinderen, ouders of scholen met een bijzondere zorgvraag.

Het centrum voor consulting begeleidt kinderen onder het stelsel van revalidatie tijdens de lestijd. De VZW begeleidt kinderen schoolintern met logopedie, ergotherapie en 'snoezelen'. Leerlingen worden door de leerkrachten aangemeld voor therapie. De criteria zijn onduidelijk. Kinderen worden systematisch en vaak zeer frequent tijdens de lestijd 'behandeld' waardoor hen vrij veel onderwijs-leertijd bij de klasactiviteiten ontnomen wordt. Voor de gemiste leertijd zijn er nauwelijks maatregelen om de effecten tot een minimum te beperken waardoor het recht op 28 lestijden voor de leerlingen belemmerd wordt. Het 'snoezelen' als vorm van relaxatie is op vaste momenten georganiseerd en niet afhankelijk van de acute behoeften van de leerlingen. De begeleidende activiteiten worden aangeboden vanuit een zeer te waarderen positieve intentie en ze zijn inhoudelijk deskundig en professioneel. De noodzaak ervan is echter niet steeds te motiveren. Het team bezint zich bovendien nauwelijks over de opportuniteit van deze organisatievorm en over de inhoudelijke aansluiting bij het handelingsplan van de betrokken leerling. De externe begeleiding is niet geïntegreerd in het zorgbeleid van de school, in de reguliere klaswerking en neemt een belangrijk deel van de eigenlijke decretale zorgopdracht van de leerkrachten over. In hoeverre het aanbod van de externe begeleiding een oneigenlijke vraag naar extra zorg uitlokt, was nog geen onderwerp van reflectie.

De voorzitter van de VZW die de extra begeleiding organiseert is ook lid van het schoolbestuur waardoor de delicate situatie ontstaat waarbij het schoolbestuur niet volledig onafhankelijk is van de behandelende persoon of zijn bestuur.

Leerkrachten spannen zich ernstig in om een veilig klimaat te scheppen en ze schenken zeer veel aandacht aan een positieve sfeer. Ze willen daarmee het welbevinden van de leerlingen bevorderen als voorwaarde om tot leren te komen. Hierbij houden de meeste leerkrachten meestal intuïtief, en soms systematisch rekening met het ontwikkelingstempo, de individuele mogelijkheden en de achtergrond van elke leerling. Leerkrachten volgen de ontwikkelingsevolutie van de kinderen op in een kindvolgsysteem in de kleuterafdeling. Leerkrachten scoren het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters en beoordelen een keuze aan competenties die gebaseerd zijn op ontwikkelingsaspecten van het referentiekader. Kleuterleidsters informeren elkaar over de kleuters bij de overstap naar de volgende groep en testen de kleuters met een schoolrijpheidstoets bij de overstap naar de lagere afdeling. Leerkrachten beschikken over actueel bronnenmateriaal om actief en doelgericht in te grijpen indien nodig. In de lagere afdeling wordt het dossier aangevuld met de resultaten voor spelling, wiskunde en technisch lezen.

Geregeld voert het team een multidisciplinair overleg waarop de zorgvraag en de aanpak van leerlingen met bijzondere noden besproken wordt. Leerkrachten bereiden het overleg voor en het centrum voor leerlingenbegeleiding ondersteunt het overleg.

De effecten van de ondersteuning worden beperkt geëvalueerd door het team.

Niet alle leerkrachten zijn even vernieuwingsbereid om de structuur en de organisatie van het zorgbeleid onder de loep te nemen en volgens verwachtingen van het eigen beleidsplan te actualiseren. Leerkrachten overleggen over het op punt stellen en digitaliseren van het leerlingvolgsysteem.

Inbreuk(en) op de regelgeving

- De regelgeving over de afwezigheden van leerlingen in het basisonderwijs (Omzendbrief referentie BaO/2002/11 van 13/02/2012 over de afwezigheden van leerlingen in het basisonderwijs (3.6. Afwezigheden omwille van revalidatie tijdens de lestijden))

4.2 Evaluatie

De school staat voor de kwaliteitsbewaking van deze indicator aan het begin van een ontwikkelingsproces.

4.2.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

Op schoolniveau werd er nog geen aandacht besteed aan verdieping in het belang van de samenhang tussen een goede evaluatie en het gebruik van passende evaluatievormen en -middelen. De school heeft geen visie inzake evalueren, geconcretiseerd in afspraken en procedures. Het omgaan met evalueren, waarbij dit niet enkel in functie van de rapportering wordt gezien, maar in de eerste plaats als controle op het bereiken van de vooropgestelde doelen, is bij de meeste leerkrachten minder aanwezig. Nagaan of de vooropgestelde doelen bereikt zijn, is voor de meeste teamleden nog niet in de praktijk geïntegreerd. De school hanteert nog weinig richtinggevende afspraken voor een gelijkgerichte evaluatie. Vooruitblikken en reflecteren met de leerlingen op het geleerde zijn nog geen verworvenheden in dit team. Leerlingen krijgen rechtstreekse feedback tijdens de activiteiten over hun werk als vorm van terugkoppeling. De kennis van passende evaluatievormen om vorderingen in vaardigheden en attitudes in beeld te brengen en het gebruik van alternatieve evaluatievormen kan nog groeien. Sporadisch krijgen de leerlingen de kans om zichzelf of hun klasgenoten te evalueren. De leerkrachten geven hun kleuters of leerlingen positieve feedback.

De meeste leerkrachten van de lagere afdeling evalueren vooral om punten te verzamelen voor het rapport. Voor de evaluatie van de verschillende leergebieden gebruiken de leerkrachten selectief materialen uit de onderwijsleerpakketten of ontwikkelen ze zelf toetsen. Er zijn geen afspraken voor de lagere afdeling die duidelijkheid geven hoe deze materialen gebruikt worden om te bepalen wat de leerlingen effectief al verworven hebben. Voor minder meetbare leergebieden ontbreken gepaste evaluatievormen. Ook hier gebeurt de evaluatie met een cijfer op het rapport waarbij vooral de appreciatie

van de inzet overweegt. Ondanks de beschikbare instrumenten in de onderwijsleerpakketten gebruiken niet alle leerkrachten systematisch de foutenanalyses op klas- en leerlingenniveau om het onderwijsaanbod en de leerbegeleiding hierop af te stemmen. Opvolging en aansturing van de leerkrachten ontbreekt, waardoor het al dan niet gebruiken van foutenanalyses vooral afhangt van individuele initiatieven van leerkrachten.

4.2.2 Rapporteringspraktijk

Motivering

De rapporteringspraktijk is weinig doelgericht door een ontbrekende visie op rapporteren.

In de kleuterafdeling worden ouders mondeling geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind tijdens individuele oudercontacten en veelvuldige informele ontmoetingen. Daarnaast stellen alle leerkrachten zich laagdrempelig op naar ouders wat de constructieve samenwerking en doorstroming van informatie bevordert. Vanuit algemene observatiegegevens worden de vorderingen van de kleuters in kaart gebracht. De aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters staat hierbij centraal. Het team richt zich op het eigen ontwikkelingsplan om enigszins gelijkgerichte observaties voor de verschillende ontwikkelingsaspecten te ondersteunen. Als aanvulling op de observatiegegevens worden in de derde kleuterklas gestandaardiseerde toetsen gebruikt om een globaal beeld van de schoolrijpheid van de kleuters te hebben bij de doorstroming naar het eerste leerjaar.

In de lagere afdeling ontbreekt een gemeenschappelijke visie om over de vorderingen en de ontwikkeling van de leerlingen te rapporteren.

Voor leerlingen die extra ondersteuning kregen, is dat op de rapporten herkenbaar vermeld.

Hoewel het zesde leerjaar in het verleden deelnam aan externe toetsen, gebeurt dit ondertussen niet meer. De school beschikt ook niet over andere valide en betrouwbare gegevens waarmee zij kan aantonen dat zij de eindtermen en de leerplandoelen bereikt. Voor de toekenning van de getuigschriften basisonderwijs zijn de puntenscores op het rapport richtinggevend.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het schoolteam meent dat het vooral de directeur is die richting geeft aan het werk en de koers bewaakt en dat teamleden daarin een minder belangrijke rol vervullen. Vrijwel alle teamleden waarderen de inzet en de betrokkenheid van de directie en menen dat de leiderschapsstijl bijdraagt bij tot het positief pedagogisch klimaat in de school.

De directeur blijft op de hoogte van de kwaliteit van het werk door klasbezoeken en functioneringsgesprekken of informele gesprekken. Soms is er een controle van de agenda's van de leerkrachten. De feedback hierop is vrij summier. De meeste leerkrachten bevestigen dat de directeur zeer bereikbaar is voor alle participanten. De zorgcoördinator neemt een beleidsondersteunende functie op.

De voorbije periode was er weinig aandacht voor het ontwikkelen van een gemeenschappelijk gedragen schoolvisie op hedendaags basisonderwijs vanuit de maatschappelijke opdracht, gekoppeld aan procedures en werkwijzen om deze effectief te realiseren.

Tijdens de formele overlegmomenten is er weinig aandacht voor inhoudelijk overleg. De vergaderingen worden vooral gebruikt om informatie over te brengen en hebben niet het beoogde rendement. Een efficiënte besluitvorming ontbreekt. Op schoolniveau ontbreekt het aan een kordate aanpak om verantwoordelijkheid op te nemen en om knopen door te hakken. Leerkrachten weten soms niet hoe en waarom bepaalde besluiten genomen worden. De school heeft nog geen cultuur om vanuit een open communicatie knelpunten bespreekbaar te stellen. Nog te vaak wordt hierop defensief gereageerd omdat dit te veel als kritiek ervaren wordt en niet als een kans om 'samen school te maken'. Leerkrachten plooiën daardoor terug op zichzelf en op collega's van de parallelklas. Daar tegenover staat dat de kleuterafdeling er wel in slaagt om autonoom in een open sfeer de eigen aanpak in vraag te stellen en daar waar nodig doelgericht bij te sturen.

De school heeft weinig traditie om kritisch te reflecteren op haar eigen werking om van daaruit een doelgerichte en gedragen prioriteitenplanning op te stellen. De actuele prioriteitenplanning is zeer algemeen en weinig geoperationaliseerd. Voor de meeste leerkrachten is het weinig duidelijk welke prioriteiten het schoolontwikkelingsproces aansturen.

De school verzamelt en analyseert nauwelijks outputgegevens. Zij neemt niet deel aan externe gestandaardiseerde toetsen. De ondersteunende waarde van externe evaluaties om de eigen werking te optimaliseren wordt onderschat. De leerkrachten van de lagere afdeling beschouwen de resultaten van het leerlingvolgsysteem en de overwegend vlotte doorstroming naar het secundair onderwijs als een voldoende indicatie van de gerealiseerde onderwijskwaliteit.

Planningsdocumenten worden beperkt gebruikt als functionele werkdocumenten die de kwaliteit van het onderwijs ondersteunen en zijn voor sommige leerkrachten slechts een verantwoordingsdocument. Het uitschrijven van een visie op talenbeleid vormt voor de school nog geen prioriteit. De directeur gaf echter een aanzet tot het ontwikkelen van een taalbeleidsplan met de optie om dat vanaf volgend schooljaar te implementeren. Ze geeft aan dat op dit ogenblik de taalproblematiek van de huidige leerlingenpopulatie niet van dien aard is dat het voeren van een doelbewust talenbeleid een noodzaak is. In de kleuterafdeling gebruiken de leerkrachten begrippenlijsten, maar de afspraken en implementatie zijn onduidelijk. De leerkrachten gaan bewust om met taal. Zij creëren een veilig taalmilieu en lokken interactie uit. De leerkrachten gebruiken gevarieerde werkvormen om taal te ontlocken bij de kleuters en zij zorgen voor extra visuele ondersteuning. In de lagere afdeling is recent een nieuwe methode ingevoerd voor Nederlands en Frans. De nieuwe eindtermen voor deze leergebieden zijn niet gekend bij de leerkrachten. Er is een vlotte communicatie in alle klassen en de school neemt initiatieven om het leesplezier te bevorderen.

De school beschikt over bijkomende lestijden op basis van de socio-economische status van haar leerlingen (SES-lestijden). Deze zijn toegekend op basis van de indicatoren 'opleidingsniveau van de moeder' (16,26%), 'kinderen met een schooltoelage' (15 %) en 'thuis taal niet-Nederlands' (4, 85 %).

De school voegde de 8 SES-lestijden van de kleuterafdeling bij de lestijden volgens de schalen en zet ze mee in om er klasgroepen te vormen. De 10 SES-lestijden van de lagere afdeling worden ingezet in de zorgwerking voor alle leerlingen. Ze voert met deze lestijden geen specifiek SES-beleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De thematische werking in de kleuterafdeling, gericht op een geïntegreerd onderwijsaanbod.
- De werkelijkheidsgerichte invulling van de activiteiten in de kleuterafdeling met kansen tot actief leren.
- De realisatie van de leerdoelen voor lichamelijke opvoeding in de kleuter- en in de lagere afdeling op basis van het leerplan.
- Het benutten van de beschikbare ruimte en infrastructuur voor bewegingsactiviteiten en lessen zowel in de kleuter- als de lagere afdeling en de aandacht voor het creëren van gevarieerde bewegingsmogelijkheden op de speelplaats.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht voor de leerlinggerichte begeleidingsstijl van de leerkrachten.
- Het aangenaam pedagogisch klimaat en de laagdrempeligheid voor ouders die zorgt voor een veilige leer- en leefomgeving voor de kinderen.
- De eerstelijnszorg vanuit een bezorgde onderwijshouding van de leerkrachten.
- De handelingsplanning met aandacht voor het handelingsgericht werken voor kinderen met extra zorgen.
- De samenwerking met externe deskundigen bij de leerbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- De samenhangendheid en de werkkraft van het schoolteam als motor voor schoolontwikkeling.
- Het sterk zelfsturend vermogen van de kleuterafdeling.
- De opvolging van de leerkrachten op de klasvloer.
- De open communicatiecultuur binnen een participatief schoolbeleid.
- De samenwerking met externen en de ouders.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De diversiteit in planningsdocumenten die de bewaking en bijsturing van de volledigheid van het aanbod belemmert, zowel in de kleuter- als de lagere afdeling.
- De leerplanrealisatie in de kleuterafdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De implementatie van het zorgbeleidsplan in de praktijk.
- De zorgcoördinatie in de praktijk op school- klas- en leerlingenniveau en de evenwichtige aandacht voor de kleuter- en lagere afdeling.
- De persoonlijke willekeur waarmee leerkrachten naar eigen inzicht en ad hoc invulling geven aan de ondersteuning.
- De praktische organisatie van de samenwerking met deskundigen.
- Het evenwicht tussen het aanbieden van noodzakelijke externe begeleiding en het creëren van een behoefte daaraan.

Wat betreft het algemeen beleid

- De organisatie van een pedagogisch middenkader om de schoolontwikkelingsprocessen mee aan te sturen.
- De ontwikkeling van een gedragen schoolvisie op hedendaags basisonderwijs vanuit de maatschappelijke opdracht.
- De ontwikkeling van een gelijkgerichte visie op leerbegeleiding, evaluatie en rapportering.
- De prioriteitenplanning op korte en lange termijn.
- Het structureel overleg.
- De kritische reflectie om de kwaliteit van het eigen functioneren in vraag te durven stellen op klas- en schoolniveau en schoolontwikkelingsprocessen op te zetten.
- De aandacht voor de kwaliteit van de output als hefboom om het eigen functioneren aan te sturen en de kwaliteit ervan te bewaken.
- De aandacht voor uitwisseling van interne deskundigheid.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De leerplanrealisatie voor het leergebied wereldoriëntatie in de lagere afdeling.

Wat betreft de regelgeving

- De naleving van de richtlijnen en regelgeving in verband met de afwezigheid van leerlingen in het basisonderwijs.
- De bijdrageregeling.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs**.

BEPERKT GUNSTIG

voor het **lager onderwijs**
omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
wereldoriëntatie

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 16-05-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Erik Verhoeven de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	